

Ungdomen och naturskyddstanken

av

mag. ROLF PALMGREN.

I ett land som vårt, där naturskyddstanken är jämförelsevis ny, är en av våra huvuduppgifter att sprida kunskapen om densamma i så vida lager som möjligt. I främsta rummet gäller det att vinna ungdomen i naturskyddets tjänst. Frågan är, huru detta lättast och naturligast kan åstadkommas. Mig synes att skolorna och universiteten borde kunna genom lämpliga åtgärder i mycket väsentlig grad gagna vårt arbete: de kunna verka för ungdomens uppföstran till kärlek till naturen. Denna kärlek bör väckas, ungdomen bör fås att förstå sina plikter mot naturen.

Vi hava kommit så långt att vi förstå uppskatta och skydda minnesstoder och andra konstverk. Men vi förstå ej än att trädgårdar, parker och naturminnesmärken böra av oss vårdas på samma sätt. Såväl levande som döda naturminnesmärken böra hållas heliga. Om insikt vinnes därom, då är den sedliga grunden lagd till ett fruktbringande arbete på naturskyddets område.

Huru vanligt är det inte, att ungdomen och andra av rent okynne eller av blotta samlarintresse förstöra sällsynta växtsamhällen och arter. I parker och trädgårdar brytas grenar och kvistar. Detta är inte enbart obetänksamt, det är omoraliskt. Småfågeln böra lämnas i fred och holkar upphängas för deras räkning!

För att nå vårt mål bör vid undervisningen företräde givas sådana läroböcker och sådant åskådningsmaterial — särskilt i naturalhistoria och geografi, som fylla berättigade fordringar med avseende på naturskydd. En förutsättning för ett framgångsrikt arbete är självfallet att lärarna själva äro besjälade av idéen och äga nödiga kunskaper på området. Vid all undervisning gäller ju, att den personliga övertygelsen skänker framställningen liv och väcker intresse.

I Preussen hållas årligen vid lärarkongresser föredrag om naturskydd. Likaså ingå naturskyddsfrågor på programmen vid feriekurser för folkskollärare och personer med akademisk underbyggnad. Ett gott medel för spridandet av naturskyddstanken utgöra skolornas årsprogram, i vilka upplysande artiklar i naturskyddsfrågor äro synnerligen väl motiverade. Preussiska regeringen synes skatta naturskyddets betydelse mycket högt att döma bl. a. därav, att universitetsprofessorerna i Berlin

genom administrativ förordning uppmanats att vid lämpliga tillfällen i sina föreläsningar fästa uppmärksamheten vid naturminnesmärkenas vetenskapliga och estetiska värde. Vid flere högskolor föreläses f. n. om naturskydd, och ämnen från detta område väljas med förkärlek för diskussioner på naturvetenskapliga exkursioner, i seminarier och för tävlingsskrifter m. m.

En förutsättning för medborgerlig vakenhet är ett oförtrutet upplysningsarbete. I Sverge verka naturskyddsföreningars medlemmar och ombud som föredragare i de mest olika kretsar. Skolöverstyrelsen i Sverge vände sig redan 1911 med cirkulär till skolföreståndarna med uppmaning att verka i den riktning, att eleverna vid hopbringande av herbarier inte i onödan upprycka sällsynta växter och att de lämna kvar växtens underjordiska delar. Likaså anbefallas lärarna att vid tillfälle framhäva naturskyddets förpliktande betydelse.

För att sammanfatta de synpunkter här framförts, skulle jag be att till lärarna i naturalhistoria få rikta en vänlig uppmaning att för sina elever framhålla naturskyddets vetenskapliga, estetiska och sedliga betydelse; att giva dem anvisningar huru uppgifter om naturminnesmärken insamlas och bekantgöras; att framhålla för dem faran av att med rötterna upprycka sällsynta växter, vilka sålunda kunna dö ut; att väcka deras intresse för att hemlighålla fågelbon hellre än att plundra dem på ägg och att på allt möjligt sätt skydda och värna fåglarna. Även vid universitetsundervisningen vore det av största betydelse att skänka naturskyddstanken nödig uppmärksamhet i samband med de vetenskapsgrenar, till vilka den på ett naturligt sätt närmast ansluter sig.

Wanderrufe der Zugvögel

von

Dr IVAR HORTLING.

Während einer Studienreise nach Helgoland, die ich im Herbst 1923 unternahm, (18. VIII—22. IX), wurden folgende Vögel daselbst beobachtet:

Sturnus vulgaris, stare,¹⁾ *Vanellus vanellus*, tofsvipa, *Larus canus*, fiskmås, *Limosa lapponica*, myrspov, *Lanius collurio*, vanlig törnskata,

¹⁾ Nomenklatur nach Hartert.